

HET BENCHMARKRAPPORT: UW TOOL VOOR INZICHT IN EN OPVOLGING VAN HET ANTIBIOTICAGEBRUIK OP UW BEDRIJF

Wannes Vanderhaeghen
AMCRA – eenheid ‘Data-analyse’

Wannes.vanderhaeghen@amcra.be

AMCRA/FAVV/FAGG/DLV – Roadshows 2020

1

INHOUD

- Data collectie en analyse AB-gebruik op bedrijfsniveau in België
- Inhoud van een benchmarkrapport
- Vergelijking benchmarkrapporten tussen diersoorten
- Resultaten op sectorniveau

2

INHOUD

- **Data collectie en analyse AB-gebruik op bedrijfsniveau in België**
- Inhoud van een benchmarkrapport
- Vergelijking benchmarkrapporten tussen diersoorten
- Resultaten op sectorniveau

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

3

SANITEL-MED

- Wettelijk verplicht sinds 27/02/2017
  - Varkens, braadkippen, leghennen en vleeskalveren
- Rol dierenarts: registreren toedieningen, verschaffingen, voorschriften van antibiotica en ZnO gebruik op bedrijf
- Rol veehouder: controleren en valideren gegevens
- ‘Derde systemen’ kunnen in naam van dierenarts gegevens doorsturen naar Sanitel-Med
  - Dierenarts behoudt volledige verantwoordelijkheid!
- 4 data-lock-punten: 15/31 jan, 15/30 apr, 15/31 jul, 15/31 okt

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

4

'DERDE SYSTEMEN'

- AB Register

- Beheerd door AB Register vzw
- Varkens (Certus lastenboek), pluimvee (Belplume lastenboek), Vlaams melkvee (IKM-QFL-QMK lastenboek) + ook vrijwillige deelname mogelijk

- SGS-BVK

- Datacollectie specifiek voor vleeskalversector
- BCV lastenboek
- Collectie, analyse en benchmarken op lotniveau

- BIGAME

- Beheerd door ARSIA-Awé
- Vrijwillig + verplicht voor Waals melkvee (IKM-QFL-QMK lastenboek)

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

5

BENCHMARKANALYSES VOOR VEEHOUDERS

- Analyses zijn op basis van de BD_{100}

$$BD_{100} = \frac{\text{aantal } DDDA_{bel}}{\text{massa dieren at risk} \times \text{periode at risk}} \times LA_{bel} \times 100$$

⇒ Het aantal behandeldagen op 100, of, het % tijd dat een dier behandeld werd van de tijd aanwezig op een bedrijf

- Verschillen tussen producten en bedrijfsgroottes worden weggewerkt
- Berekenen massa dieren at risk
= *aantal dieren at risk* × *gewicht bij behandeling*

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

6

BENCHMARKANALYSES VOOR VEEHOUDERS

- $DDDA_{bel}$ / LA_{bel} lijsten en methodiek

Er bestaan verschillende dosis-gebaseerde 'technische eenheden' om de gebruikte hoeveelheid antibiotica in ul te drukken: de defined daily dosis, de used daily dosis, de defined course dosis, enz.

Om de DD te berekenen wordt gebruikt gemaakt van de Belgische defined daily dosis, de DDD-bel. Hieronder kunt u de methodiek downloaden waarmee de DDD-bel en de LA-factoren, die nauw met de DDD-bel zijn verbonden, te bepalen. Ook vindt u de DDD-/LA-bel lijsten voor de verschillende diertypes waarvoor benchmarkrapporten worden opgemaakt.

Principes voor het bepalen van de DDD-bel op productniveau

Principes voor het bepalen van de LA-bel op productniveau

DDD-/LA-bel lijst voor vleeskalveren_pdf

DDD-/LA-bel lijst voor vleeskalveren_excel

DDD-/LA-bel lijst voor kippen_pdf

DDD-/LA-bel lijst voor kippen_excel

DDD-/LA-bel lijst voor varkens_pdf

DDD-/LA-bel lijst voor varkens_excel

www.amcra.be > analyse antibiotagebruik > de BD100

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

7

INHOUD

- Data collectie en analyse AB-gebruik op bedrijfsniveau in België
- **Inhoud van een benchmarkrapport**
- Vergelijking benchmarkrapporten tussen diersoorten
- Resultaten op sectorniveau

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

8

BENCHMARKRAPPORTEN VEEHOUDERS (DOOR AMCRA)

• Inhoud is 'universeel'

- Inleiding
- Kwantitatieve analyses ('uw AB-gebruik')
  - o Fractioneren gebruik; benchmarken gebruik; evolutie gebruik
- Kwalitatieve analyses ('details van uw gebruik')
- Overzicht registraties

9

BENCHMA

PERIODIEK BENCHMARKRAPPORT SANITEL-MED

Periode: juli 2018 - juni 2019

1/5

INLEIDING

- Dit Sanitel-Med benchmarkrapport geeft u een overzicht van het antibioticagebruik (AB gebruik) op uw pluimveebedrijf gebaseerd op de meldingen in Sanitel-Med van een TVV-document of een voorschrift dat een datum draagt tussen 1 juli 2018 en 30 juni 2019 (= de benchmarkperiode).
- Het kengetal waarmee het antibioticagebruik wordt uitgedrukt in dit rapport is de **BD₁₀₀** wat staat voor het aantal dagen op 100 dagen dat uw dieren behandeld worden met antibiotica. Algemere informatie met betrekking tot de berekening van de BD₁₀₀ is te vinden op <http://www.amcra.be/nl/analyse-antibioticagebruik>.
- Dit Sanitel-Med benchmarkrapport analyseert het AB gebruik bij uw braad- en/of legkippen op niveau van uw bedrijf (= inrichting). Aan de hand van de **maand-gemiddelde BD₁₀₀** gerekend over de maanden van de benchmarkperiode, wordt getoond hoe uw bedrijf zich positioneert t.o.v. andere Belgische bedrijven met braad- en/of legkippen.
- Specifiek voor de analyse in het voorliggend rapport is het belangrijk op te merken dat wordt gewerkt met de **capaciteitsdata** voor braadkippen en/of leghennen opgegeven in de FAW bioveiligheidsenquête van 2018 of anderszits in SANITEL indien cijfers vanuit deze enquête niet beschikbaar zijn. In het laatste geval worden de **SANITEL capaciteiten** van alle individuele beslagen binnen uw inrichting opgeteld. Er wordt uitgegaan van een **standaardgewicht** van behandeling van 1 kg voor braadkippen en 2 kg voor leghennen.
- aanvullend op deze benchmark analyse op het niveau van de inrichting worden ook analyses door België uitgevoerd op basis van de opgezette toets. Indien u niet deelneemt aan het Belgische toetsbezoek ontvangt u enkel dit Sanitel-Med rapport.**
- Dit rapport bevat ook informatie over de aard van de producten die werden gebruikt op uw pluimveebedrijf. Het totale gebruik per **AMCRA kleurcode** en per actieve substantie. Meer info over de AMCRA kleurcode kan u vinden in het AMCRA-formularium via <https://formularium.amcra.be/classification.php>.

Besreek de resultaten van dit Sanitel-Med rapport in elk geval met uw bedrijfsdierenarts. Samen kunt u best nagaan hoe u op uw bedrijf kunt streven naar een duurzaam en verantwoord antibioticagebruik.

16

AB Register PERIODIEK BENCHMARKRAPPORT BELPLUME   1/10
 Periode: Januari 2019 - december 2019
 Rapportnummer: 950580301.2019.P4

SAMENVATTING

Beste pluimveehouder,
 Dit is uw driemaandelijk rapport met het overzicht van het antibioticagebruik op uw inrichting.

PERIODE: 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019

UW RESULTAAT: Dit werd berekend **gemiddeld over alle rondes afgesloten** in de bovenstaande periode.

Braadkippen	BD100	Benchmarkscore
Inrichting	14,7	Groen

ACTIES: **Laaggebruiker.**
 Goed zo! Streef dit resultaat verder na.

RESULTAAT OPGESPLITST PER HOK:

Braadkippen	BD100	Benchmarkscore
Hok 1	14,5	Groen
Hok 2	16,1	Groen
Hok 3	14,5	Groen
Hok 4	13,7	Groen

OPMERKINGEN: Bespreek deze resultaten met uw **bedrijfsdierenarts**.
 Geef hierbij speciale aandacht aan het antibioticagebruik in uw **rode hok(ken)**.

Heeft u vragen? Contacteer de juiste helpdesk:

VOOR TECHNISCHE VRAGEN:	VOOR INHOUDELIJKE VRAGEN:
<ul style="list-style-type: none"> -Problemen met aanmeldingen -Registraties/afgegevens in AB Register -Verschaffers en volmachten > contacteer AB-Register T. +32 (0)2 552 81 19 EMAIL: helpdesk@abregister.be	<ul style="list-style-type: none"> -Verplichtingen lastenboek/wetgeving -Controles en mogelijke sancties -Aanpassingen bedrijfsgegevens > contacteer Belplume T. +32 (0)2 552 80 54 EMAIL: info@belplume.be

Center of expertise
 Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

17

AB Register PERIODIEK BENCHMARKRAPPORT BELPLUME   2/10
 Periode: Januari 2019 - december 2019
 Rapportnummer: 950580301.2019.P4

Gebruikte gegevens: raadpleeg <https://producent.abregister.be/login>

-**Antibiotica registraties**, ingevoerd door uw **dierenarts** in het AB Register.
 -**Opgezette loten**, met het aantal dieren, ingevoerd door uw **zooceuzu** in het AB Register.
Opgezet: U bent als pluimveehouder steeds verantwoordelijk dat:
 *de antibiotica registraties in het AB Register correct zijn ingegeven door uw dierenarts;
 *de opgezette loten in het AB Register correct zijn ingegeven door uw broeierij.

Definities: raadpleeg <https://www.abregister.be/users/abregister/Documenten-Verschaffers-1p22.php>

-**BD100** = aantal behandelingsdagen met antibiotica op 100 dagen
 Formule: $BD100 = \frac{\text{aantal mg antibioticum}}{\text{DDD}_{\text{med}} \times \text{aantal kg dieren} \times \text{aantal dagen}} \times LA_{\text{med}} \times 100$
 ***DDD_{med}**: de dagdos (in mg per kg lichaamsgewicht beschreven in de bijsluiters van het product,
 ***LA_{med}**: long-acting factor van een antibioticumproduct, die corrigeert voor de langere werkingsduur van bepaalde antibioticumproducten.

-**Benchmarken**: inschatten hoe uw gebruik zich **verhoudt** t.o.v. andere pluimveehouders.
 Dit levert een **kleurscore** op: **groen** (laag gebruik), **geel** (aandachtsgebruik), **rood** (hoog gebruik).

Analyse methode: raadpleeg <https://www.abregister.be/users/abregister/Documenten-Verschaffers-1p22.php>

-Per lot wordt een BD100 berekend. Hiervoor wordt gewerkt met:
 *de **gebruikte hoeveelheid** antibioticum in de ronde;
 *het **aantal opgezette dieren in de ronde**;
 ***gewichtscorrees** om het gewicht in te schatten van de dieren bij de behandeling.
 -Voor elk **hok** wordt een **lot-gemiddelde BD100** bepaald over alle rondes afgesloten in dat hok in de voorbije benchmarkperiode.
 -Voor uw **Inrichting** wordt een **lot-gemiddelde BD100** bepaald over het totaal van de rondes afgesloten in de voorbije benchmarkperiode.
 -Uw inrichting en uw hok(ken) worden daarna **gebenchmarkt**.

Link met Sanitel-Med

Voor braadkippen en/of leghennen worden ook benchmark analyses uitgevoerd door Sanitel-Med op niveau van uw inrichting. Daarvoor wordt gewerkt met **Sanitel capaciteitsdata** en met een **standaardgewicht** van 1 kg (braadkippen) of 2 kg (leghennen) bij de behandeling met antibiotica.
De resultaten in dit rapport kunnen dus afwijken van de resultaten in het Sanitel-Med rapport.

En nu?

Bespreek de resultaten van dit bedrijfsrapport met uw **bedrijfsdierenarts**.
 Samen kan u nagaan hoe u op uw inrichting kan streven naar een **duurzaam en verantwoord antibioticagebruik**.

Center of expertise
 Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

18

BENCHMARKRAPPORTEN PLUIMVEE

OVERZICHT CAPACITEITSGEGEVENS

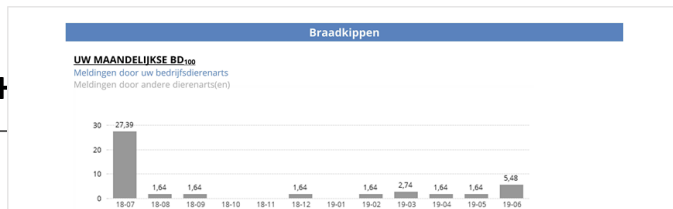
Diercategorie	Code	Bron capaciteit	Jaar - Kwartaal	Capaciteit
Braadkippen	BROIR	FAVV bioveiligheidsenquête	2018-Q3	40000
			2018-Q4	40000
			2019-Q1	40000
			2019-Q2	40000

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

19

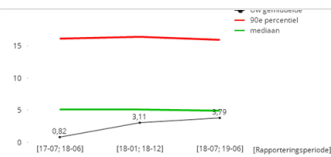
BENCH

1 | AB GEBRUIK OP UW INRICHTING

In dit deel ziet u voor de pluimveecategorie(ën) aanwezig op uw beslag het AB gebruik **per maand** in de eerste figuur. In de tweede figuur wordt uw maand-gemiddelde BD₁₀₀ getoond voor de volledige voorbije periode, waarmee uw inrichting wordt gepositioneerd t.o.v. twee referentiewaarden. Deze worden bepaald o.b.v. de resultaten van alle pluimveebedrijven in België met die bepaalde diercategorie. De onderste grenswaarde is de (nationale) mediaan, d.w.z. dat 50% van de inrichtingen een gemiddelde BD₁₀₀ heeft lager dan deze waarde (groene zone). De bovenste grenswaarde is het nationale 90ste percentiel, d.w.z. dat 10% van de inrichtingen een gemiddelde BD₁₀₀ heeft hoger dan deze waarde (rode zone). Bedrijven met een gemiddelde BD₁₀₀ tussen de mediaan en het 90ste percentiel bevinden zich in de gele zone.

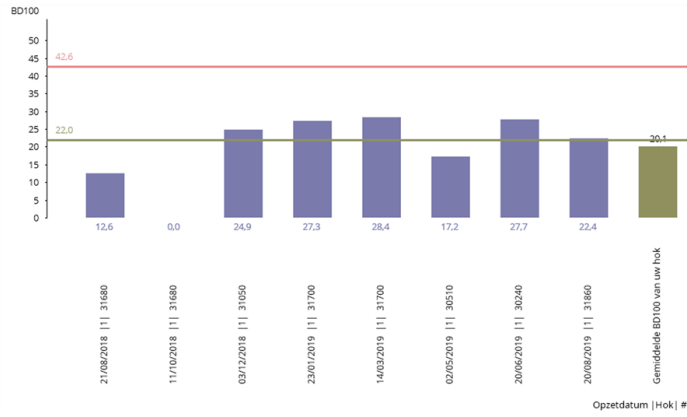
Bevindt u zich in de rode zone dan raden wij u aan om samen met uw bedrijfsdierenarts de oorzaak van dit relatief hoge gebruik te achterhalen en na te gaan hoe u dit op een duurzame manier kunt verminderen.

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

20

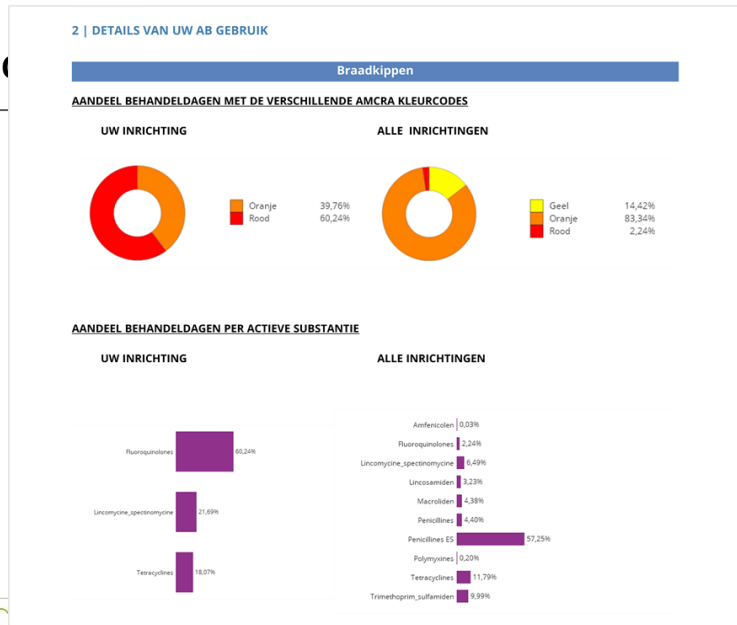
BELPLUME

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

21

BENC

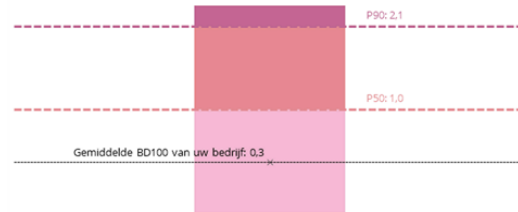

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

22

BELPLUME

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

23

3 | OVERZICHT ANTIBIOTICAMELDINGEN

In de onderstaande tabel worden alle AB meldingen uit Sanitel-Med voor uw inrichting opgelijst per maand en per product met vermelding van de AMCRA kleurcode, het totaal aantal verpakkingen en de berekende maandelijkse BD₁₀₀ waarde.

Jaar - Maand	Dier-categorie	CTI-ext code	Product	AMCRA kleurcode	Aantal	BD100
18-07	BROIR	121317-01	FLUMIQUIL 50% pdr oplosb. po 1 kg	Rood	8,0	27,39
18-08	BROIR	061957-02	LINCO-SPECTIN 100 pdr oplosb. po 1,5 kg	Oranje	1,0	1,64
18-09	BROIR	061957-02	LINCO-SPECTIN 100 pdr oplosb. po 1,5 kg	Oranje	1,0	1,64
18-12	BROIR	061957-02	LINCO-SPECTIN 100 pdr oplosb. po 1,5 kg	Oranje	1,0	1,64
19-02	BROIR	061957-02	LINCO-SPECTIN 100 pdr oplosb. po 1,5 kg	Oranje	1,0	1,64
19-03	BROIR	240615-04	SOLUDOX 500 mg/g pdr oplosb. po 1 kg	Oranje	1,0	2,74
19-04	BROIR	061957-02	LINCO-SPECTIN 100 pdr oplosb. po 1,5 kg	Oranje	1,0	1,64
19-05	BROIR	061957-02	LINCO-SPECTIN 100 pdr oplosb. po 1,5 kg	Oranje	1,0	1,64
19-06	BROIR	240615-04	SOLUDOX 500 mg/g pdr oplosb. po 1 kg	Oranje	2,0	5,48

CONTACT

Hebt u vragen of opmerkingen in verband met uw Sanitel-Med gegevens, dan kan u zich wenden tot de helpdesk.

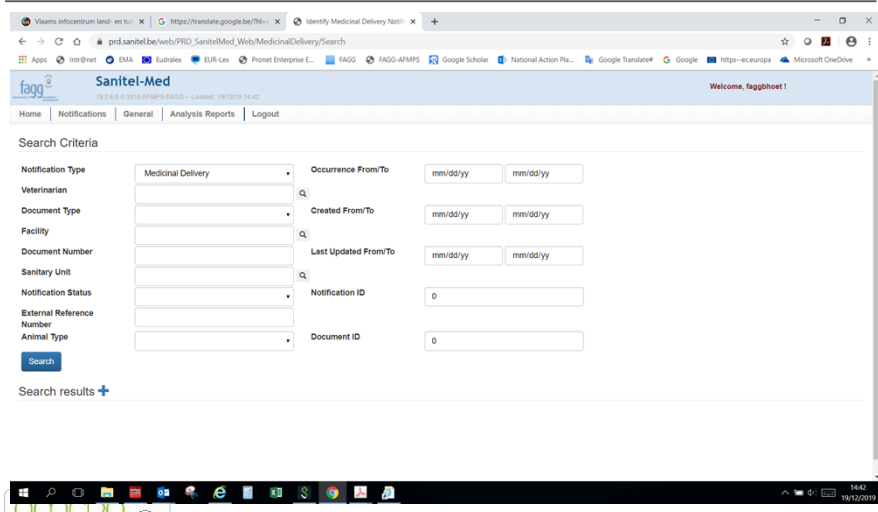
Sanitel-Med helpdesk
+32 2 528 40 43
sanitelmed@fagg-afmps.be

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

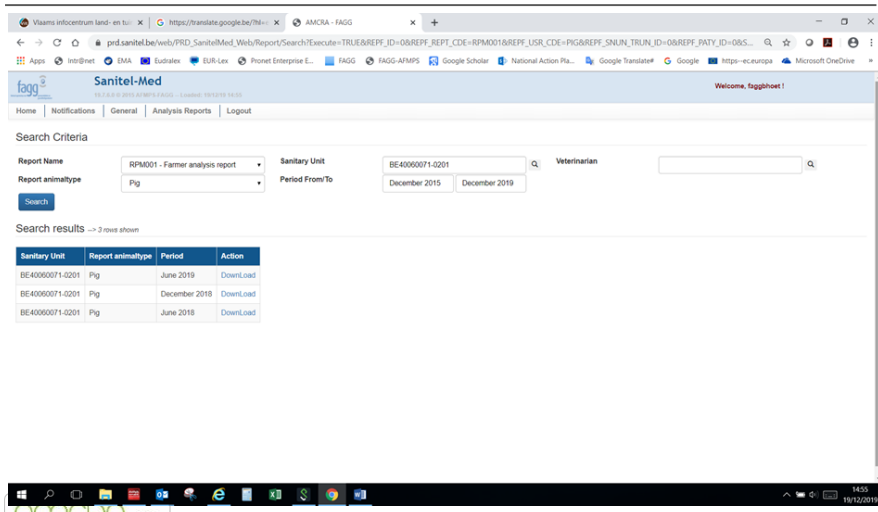
24

BENCHMARKRAPPORTEN OPZOEKEN IN SANITEL-MED

29

BENCHMARKRAPPORTEN OPZOEKEN IN SANITEL-MED

30

INHOUD

- Data collectie en analyse AB-gebruik op bedrijfsniveau in België
- Inhoud van een benchmarkrapport
- **Vergelijking benchmarkrapporten tussen diersoorten**
- Resultaten op sectorniveau

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

31

VERGELIJING BENCHMARKRAPPORTEN TUSSEN SECTOREN

- Kwantitatieve analyses

Wat	Hoe	Wie
Fractioneren gebruik	Maandelijke BD_{100}	Sanitel-Med AB Register varken Melkvee
	BD_{100} per ronde	AB Register pluimvee
	Hokgemiddelde BD_{100}	AB Register pluimvee
Benchmarken gebruik	Gemiddelde BD_{100} over 12 maanden	Sanitel-Med varken, pluimvee AB Register varken Melkvee
	Gemiddelde BD_{100} over 24 maanden	Sanitel-Med vleeskalveren
	Gemiddelde BD_{100} over alle afgesloten rondes in 12 maanden	AB Register pluimvee

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

32

VERGELIJKING BENCHMARKRAPPORTEN TUSSEN SECTOREN

- Berekenen massa dieren at risk

Wie	Aantal dieren at risk	Gewicht bij behandeling
Sanitel-Med varken	Capaciteiten/tellingen SANITEL	Standaardgewicht ESVAC ¹
AB Register varken	= Sanitel-Med (vroeger mestbank)	Standaardgewicht ESVAC ¹
Sanitel-Med pluimvee	(Bioveiligheidsenquête FAVV) Capaciteiten SANITEL	Standaardgewicht ESVAC ¹
AB Register pluimvee	Aantal dieren opgezet per ronde (~ broeiërs)	Gewichtscurves
Sanitel-Med vleeskalveren	Gemiddeld aantal aanwezige dieren SANITEL	80 kg (ESVAC ¹) / 160 kg
Melkvee	Gemiddeld aantal aanwezige dieren SANITEL	80 kg / 160 kg / 400 kg / 600 kg

¹ https://www.ema.europa.eu/en/documents/scientific-guideline/revise-european-surveillance-veterinary-antimicrobial-consumption-esvac-reflection-paper-collecting_en.pdf

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

33

VERGELIJKING BENCHMARKRAPPORTEN TUSSEN SECTOREN

- Kwalitatieve analyses

Wie	Standaard	Additioneel
Sanitel-Med varken	Gebruik per AMCRA kleurcode Gebruik per antibioticaklasse (Gebruik per diercategorie)	Gebruik premix; rol (niet-)bedrijfsdierenarts
Sanitel-Med pluimvee		Rol (niet-)bedrijfsdierenarts
Sanitel-Med vleeskalveren		Rol (niet-)bedrijfsdierenarts
AB Register varken		ZnO- en colistine-gebruik
AB Register pluimvee		Gebruik rode AB
Melkvee		Rol (niet-)bedrijfsdierenarts; gebruik tubes

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

34

VERGELIJKING BENCHMARKRAPPORTEN TUSSEN SECTOREN

- Frequentie rapporteren

Wie	# rapporten per cyclus	2014 – 2018	2018	2019 ¹	2020
Sanitel-Med varken	± 5000	-	1x	2x (2)	2x
Sanitel-Med pluimvee	± 1000	-	1x	2x (2)	2x
Sanitel-Med vleeskalveren	± 250	-	1x	1x (1)	2x
AB Register varken	± 3000	2x / jaar	3x	4x (3)	4x
AB Register pluimvee	± 800	-	-	4x (3)	4x
Melkvee	± 7500	-	-	-	1x

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

35

INHOUD

- Data collectie en analyse AB-gebruik op bedrijfsniveau in België
- Inhoud van een benchmarkrapport
- Vergelijking benchmarkrapporten tussen diersoorten
- **Resultaten op sectorniveau**

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

36

RESULTATEN SANITEL-MED (MG/KG, SOORT)

- Mg antibiotica/kg biomassa $\Rightarrow$ evolutie 2017-2018

	2017			2018			% difference 2018 – 2017		
	PIG	POULTRY	VEAL	PIG	POULTRY	VEAL	PIG	POULTRY	VEAL
mg used (x 10 ⁹)	117,4	20,1	17,9 ¹	110,6	23,2	20,0 ¹	-5,8%	+15,4%	+11,7%
Kg biomass ² (x 10 ³)	1 044 560	463 390	62 483	1 073 120	469 590	59 359	+2,7%	+1,3%	-5,0%
mg/kg	112,4	43,4	287,0	103,1	49,4	337,7	-8,3%	+13,8%	+17,6%

¹ self-defined products niet inbegrepen

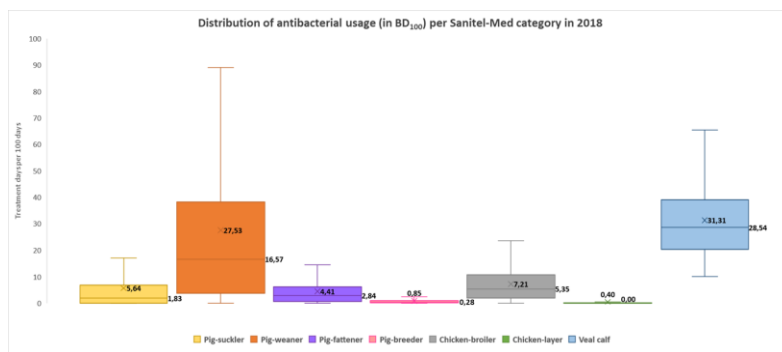
² afkomstig van Eurostat

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

37

RESULTATEN SANITEL-MED (BD₁₀₀, DIERCATEGORIE)

- Vleeskalveren, gespeende biggen en braadkippen de grootste gebruikers
- Nog veel potentieel voor reductie (hoge) gebruikers

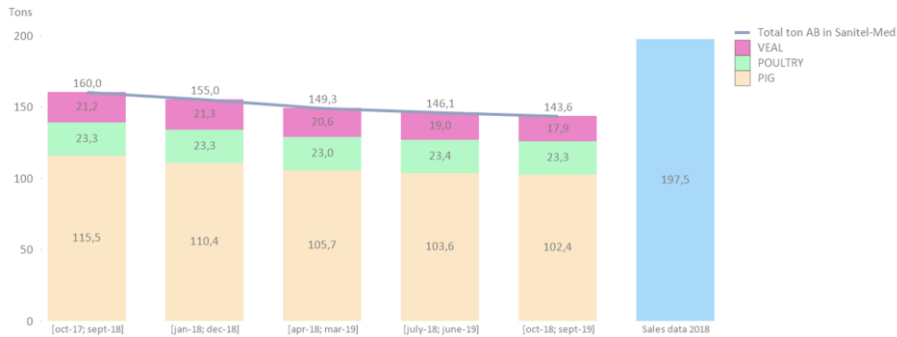

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

38

BAROMETER SANITEL-MED: TOTAL AB USE IN PIG, POULTRY AND VEAL

Evolution of tons AB used per ANIMAL TYPE in Sanitel-Med with reference to sales data of 2018

<https://www.amcra.be/nl/analyse-antibioticagebruik/> > Barometer antibioticagebruik

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

39

CONTACT

- Vragen ivm gebruik Sanitel-Med, uw gegevens, rapporten, etc.

–Sanitel-Med helpdesk

T: +32 2 528 40 43

e-mail: sanitelmed@fagg-afmps.be

- Inhoudelijke vragen rond methodiek

Wannes.vanderhaeghen@amcra.be of helpdesk@amcra.be

- Vragen rond werking AMCRA

info@amcra.be

Center of expertise
Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals

40